

Predsjednik Crne Gore

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PRIVREMENOM IZDRŽAVANJU DJECE

Proglašavam **ZAKON O PRIVREMENOM IZDRŽAVANJU DJECE**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva, na Petoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2022. godini, dana 20. jula 2022. godine.

Broj: 01-800/2

Podgorica, 25. jul 2022. godine

Milo Đukanović

Na osnovu člana 82 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Petoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2022. godini, dana 20. jula 2022. godine, donijela je

ZAKON O PRIVREMENOM IZDRŽAVANJU DJECE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom utvrđuju se uslovi i postupak za ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje djece (u daljem tekstu: privremeno izdržavanje), nadležnost, evidencija, finansiranje, kao i osnivanje Alimentacionog fonda (u daljem tekstu: Fond) i druga pitanja od značaja za ostvarivanje privremenog izdržavanja.

Značenje izraza

Član 2

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) dijete je lice do navršenih 18 godina života koje je roditelj dužan da izdržava na osnovu izvršne isprave;
- 2) izvršna isprava je izvršna sudska odluka ili sudsko poravnanje i rješenje o obavezi povraćaja isplaćenog iznosa privremenog izdržavanja;
- 3) dužnik izdržavanja je roditelj koji ne živi sa djetetom;
- 4) roditelj koji ne živi sa djetetom je roditelj koji ne živi sa djetetom na osnovu odluke suda ili sporazuma o samostalnom ili zajedničkom vršenju roditeljskog prava zaključenog u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju porodični odnosi;
- 5) roditelj koji živi sa djetetom je roditelj koji sam vrši roditeljsko pravo na osnovu odluke suda ili sporazuma o samostalnom vršenju roditeljskog prava, odnosno roditelj koji živi sa djetetom na osnovu sporazuma o zajedničkom vršenju roditeljskog prava u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju porodični odnosi;
- 6) privremeno izdržavanje je novčano primanje koje dijete ostvaruje u svrhu izdržavanja pod uslovima određenim ovim zakonom.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. OSTVARIVANJE PRAVA NA PRIVREMENO IZDRŽAVANJE

Član 4

Crna Gora (u daljem tekstu: država) ovim zakonom obezbjeđuje sredstva neophodna za izdržavanje djeteta radi pravovremenog otklanjanja štetnih posljedica u slučajevima u kojima dužnik izdržavanja u cjelosti ili djelimično ne izmiruje obavezu izdržavanja određenu izvršnom ispravom.

Pravo na privremeno izdržavanje

Član 5

Pravo na privremeno izdržavanje ima dijete sa prebivalištem na teritoriji države.

Dijete ima pravo na privremeno izdržavanje ako dužnik izdržavanja dva mjeseca neprekidno, u cjelosti ili djelimično ne ispunjava obavezu izdržavanja određenu na osnovu izvršne isprave ili je ispunjava neredovno.

Pod djelimičnim ispunjavanjem obaveze iz stava 2 ovog člana smatra se da dužnik izdržavanja plaća izdržavanje u iznosu manjem od iznosa koji je određen izvršnom ispravom.

Pod neredovnim ispunjavanjem obaveze iz stava 2 ovog člana smatra se slučaj kada obveznik izdržavanja u poslednjih 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva, duguje najmanje dva prosječna mjesečna iznosa izdržavanja. Mjesec u kome je podniet zahtjev ne ubraja se u poslednjih 12 mjeseci.

Dijete nema pravo na privremeno izdržavanje:

- ako na osnovu odluke organa starateljstva koristi uslugu porodičnog smještaja-hraniteljstva, odnosno uslugu smještaja u ustanovi socijalne i dječije zaštite, odnosno u vjerskoj ili vojnoj školi, odnosno kod organizatora osnovnog policijskog obrazovanja duže od 30 dana, pod uslovom da ne učestvuje u troškovima usluge ili je na izdržavanju kazne zatvora duže od šest mjeseci;

- ako potraživanje izdržavanja na koje se odnosi izvršna isprava više ne postoji.

Neprenosivost prava

Član 6

Pravo na privremeno izdržavanje je lično pravo djeteta i ne može se prenositi na drugo lice.

Izuzimanje od izvršenja i obezbjeđenja

Član 7

Privremeno izdržavanje ne može biti predmet izvršenja ili obezbjeđenja.

Trajanje prava na privremeno izdržavanje

Član 8

Pravo na privremeno izdržavanje priznaje se od dana dospelosti prvog neisplaćenog iznosa na ime izdržavanja određenog izvršnom ispravom.

Pravo na privremeno izdržavanje traje sve dok dužnik izdržavanja ne počne u cjelosti da izvršava obavezu izdržavanja određenu izvršnom ispravom, a najkasnije do navršene 18 godine života djeteta.

Izuzetno od stava 2 ovog člana pravo na privremeno izdržavanje djeteta, koje je nakon punoljetstva zbog bolesti, tjelesnih ili duševnih nedostataka nesposobno za rad, nema dovoljno sredstava za izdržavanje ili ih ne može ostvariti iz postojeće imovine, traje sve dok dužnik izdržavanja ne počne da izvršava obavezu izdržavanja određenu izvršnom ispravom.

Visina iznosa privremenog izdržavanja

Član 9

Privremeno izdržavanje određuje se u visini iznosa koji je na ime izdržavanja određen izvršnom ispravom.

Ako organ starateljstva utvrdi da dužnik izdržavanja djelimično ispunjava obavezu izdržavanja, privremeno izdržavanje određuje se u razlici do iznosa izdržavanja određenog izvršnom ispravom.

III. POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA PRIVREMENO IZDRŽAVANJE

Pokretanje postupka

Član 10

Postupak za ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje pokreće se zahtjevom koji u ime djeteta podnosi roditelj koji vrši roditeljsko pravo, staralac djeteta ukoliko ga ima, ili po službenoj dužnosti.

Organ starateljstva pokreće postupak po službenoj dužnosti na inicijativu pravnog ili fizičkog lica i kada roditelj koji vrši roditeljsko pravo ne pokrene ili odbije da pokrene postupak za ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje ili kada se o djetetu stara drugo lice u skladu sa propisima kojim se uređuju porodični odnosi.

Nadležnost organa starateljstva koji pokreće postupak po službenoj dužnosti određuje se prema prebivalištu djeteta.

Zahtjev za ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje

Član 11

Zahtjev za ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje (u daljem tekstu: zahtjev) se podnosi organu starateljstva na propisanom obrascu na crnogorskom jeziku ili jezicima koji su u službenoj upotrebi.

Zahtjev sadrži:

1) lične podatke djeteta, roditelja sa kojim dijete živi, odnosno staraoca djeteta: ime i prezime, datum i mjesto rođenja, pol, državljanstvo, adresu prebivališta ili boravišta, broj lične karte, odnosno drugog dokumenta na osnovu kojeg se može utvrditi identitet lica;

2) broj bankovnog računa roditelja sa kojim dijete živi ili staraoca djeteta;

3) datum od kada dužnik izdržavanja ne ispunjava svoju obavezu izdržavanja.

Bliži sadržaj obrasca zahtjeva propisuje ministarstvo nadležno za poslove socijalnog staranja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Organ starateljstva je dužan da roditelju sa kojim dijete živi ili staraocu djeteta da uputstva i informacije o popunjavanju obrasca zahtjeva i dokumentaciji koju je potrebno podnijeti uz zahtjev.

Informisanje i poučavanje o pravu na privremeno izdržavanje

Član 12

Organ starateljstva, sudovi, državno tužilaštvo, ustanove socijalne i dječje zaštite i druge ustanove i organizacije koje se bave podrškom i zaštitom djece, dužni su da roditelju sa kojim dijete živi, odnosno staraocu daju informacije o pravu na privremeno izdržavanje i o organu kojem se mogu obratiti radi ostvarivanja tog prava.

Informacije iz stava 1 ovog člana se daju usmeno, kada je to moguće na jeziku koji roditelj sa kojim dijete živi ili staralac djeteta razumiju, a u pisanom obliku na crnogorskom jeziku ili jezicima koji su u službenoj upotrebi.

Organ starateljstva će na crnogorskom jeziku i jezicima koji su u službenoj upotrebi izraditi informator o uslovima i postupku za ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje i dostaviće ga organima i ustanovama iz stava 1 ovog člana, radi informisanja.

Načelo hitnosti

Član 13

Postupak za ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje je hitan.

Organ starateljstva je dužan da donese rješenje o privremenom izdržavanju najkasnije u roku od 15 dana, a ako je potrebno sprovesti poseban ispitni postupak, u roku od 30 dana od dana prijema uredno podnijetog zahtjeva, odnosno od pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

Stranke i zastupanje djeteta u postupku

Član 14

U postupku za ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje stranke su dijete i dužnik izdržavanja.

Dijete u postupku zastupa roditelj sa kojim dijete živi ili staralac djeteta.

U slučaju kada je organ starateljstva po službenoj dužnosti pokrenuo postupak, dijete zastupa poseban staralac ako je to potrebno radi zaštite interesa djeteta.

Kad poseban staralac u ime djeteta podnese zahtjev za određivanje privremenog izdržavanja, prestaju ovlašćenja roditelja sa kojim dijete živi ili staraoca djeteta za zastupanje djeteta.

Dokazi

Član 15

Uz zahtjev, kojim se pokreće postupak, podnose se, u originalu ili ovjerenom prepisu, sljedeći dokazi:

- 1) potvrda o mjestu prebivališta djeteta;
- 2) izvršna isprava na osnovu koje je određeno izdržavanje;
- 3) dokaz da dužnik izdržavanja nije izmirio obavezu izdržavanja;
- 4) izvod iz matične knjige rođenih djeteta;
- 5) dokaz kojim se potvrđuje status lica sa invaliditetom u slučaju da je riječ o djetetu sa invaliditetom ili djetetu čiji je roditelj lice sa invaliditetom.

Pod dokazom iz stava 1 tačka 3 ovog člana smatra se izvod iz bankovnog računa iz člana 11 stav 2 tačka 2 ovog zakona.

Ako uz zahtjev nijesu podneseni dokazi iz stava 1 ovog člana, organ starateljstva određuje rok u kojem će podnosilac zahtjeva dopuniti zahtjev, uz navođenje dokaza koji nijesu podneseni.

Član 16

Dužnik izdržavanja i roditelj sa kojim dijete živi, odnosno staralac djeteta dužni su da u postupku daju istinite izjave i tačne podatke.

Za istinitost izjava i tačnost podataka iz stava 1 ovog člana roditelj i staralac odgovaraju materijalno i krivično.

Odlučivanje o zahtjevu

Član 17

O zahtjevu odlučuje organ starateljstva.

Ako se postupak pokreće po službenoj dužnosti, organ starateljstva može od pravnih i fizičkih lica koja raspolažu informacijama i ispravama o okolnostima i činjenicama koje su od značaja za odlučivanje, zahtijevati da te informacije i isprave dostave u roku koji im odredi, bez naknade.

Lica iz stava 2 ovog člana, dužna su da dostave tražene informacije i isprave u roku iz stava 2 ovog člana.

Rješenje

Član 18

Kada odlučuje o zahtjevu organ starateljstva, rješenjem:

- 1) usvaja zahtjev u cjelosti ili djelimično i utvrđuje iznos privremenog izdržavanja;
 - 2) odbija zahtjev kao neosnovan, ako utvrdi:
 - da nijesu ispunjeni uslovi iz člana 5 st. 1 do 4 ovog zakona;
 - da postoji neka od činjenica iz člana 5 stav 5 ovog zakona.
- Rješenje iz stava 1 ovog člana mora biti obrazloženo.

Troškovi postupka

Član 19

Sredstva za redovne troškove postupka za ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje koje snosi organ starateljstva obezbjeđuju se u budžetu države.

Oslobađanje od plaćanja takse

Član 20

U postupku za ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje po ovom zakonu ne plaća se taksa.

Rješenje kojim se usvaja zahtjev

Član 21

Rješenje o privremenom izdržavanju sadrži:

- 1) ime, ime oca i prezime, adresu dužnika izdržavanja;
- 2) mjesečni iznos privremenog izdržavanja;
- 3) račun iz člana 11 stav 2 tačka 2 ovog zakona; i

4) obavezu roditelja sa kojim dijete živi, staraoca djeteta i dužnika izdržavanja da odmah, a najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka promjene prijavi organu starateljstva svaku promjenu koja utiče na ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje.

Dostava rješenja

Član 22

Rješenje o privremenom izdržavanju dostavlja se roditelju sa kojim dijete živi ili staraocu, odnosno posebnom staraocu, ako ga dijete ima, i dužniku izdržavanja, Fondu i Zaštitniku imovinsko pravnih interesa Crne Gore (u daljem tekstu: Zaštitnik).

Pravni lijekovi i sudska zaštita

Član 23

O žalbi protiv rješenja o privremenom izdržavanju odlučuje Ministarstvo.

Žalbom protiv rješenja o privremenom izdržavanju ne može se pobijati osnov i visina zakonskog izdržavanja djeteta utvrđenog izvršnom ispravom.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Protiv drugostepenog rješenja o privremenom izdržavanju može se pokrenuti upravni spor.

Isplata privremenog izdržavanja

Član 24

Privremeno izdržavanje isplaćuje Fond u mjesečnim iznosima za prethodni mjesec.

Privremeno izdržavanje isplaćuje se djetetu posredstvom banke na račun iz člana 11 stav 2 tačka 2 ovog zakona.

O isplati iz stava 1 ovog člana, Fond obavještava organ starateljstva i Zaštitnika.

Usklađivanje iznosa privremenog izdržavanja

Član 25

Na osnovu zahtjeva roditelja sa kojim dijete živi ili staraoca, odnosno posebnog staraoca, ako ga dijete ima, ili po službenoj dužnosti, organ starateljstva je dužan da uskladi iznos privremenog izdržavanja, ako se tokom ostvarivanja prava na privremeno izdržavanje promijeni iznos izdržavanja.

Promijenjene okolnosti

Član 26

Roditelj sa kojim dijete živi ili staralac djeteta, odnosno posebni staralac, ako ga dijete ima i dužnik izdržavanja dužni su odmah, a najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka promjene, da prijave organu starateljstva svaku promjenu koja utiče na ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje.

Prestanak prava na privremeno izdržavanje

Član 27

Organ starateljstva po službenoj dužnosti donosi rješenje o prestanku prava na privremeno izdržavanje kada se izmijene okolnosti iz člana 5 ovog zakona zbog kojih djetetu prestaje pravo na privremeno izdržavanje.

U slučaju iz stava 1 ovog člana pravo na privremeno izdržavanje prestaje posljednjeg dana u mjesecu u kojem je nastala promjena.

Rješenje o prestanku prava na privremeno izdržavanje dostavlja se roditelju sa kojim dijete živi ili staraocu, odnosno posebnom staraocu djeteta ako ga ima, i dužniku izdržavanja.

IV. FOND

Organizacija Fonda

Član 28

Fond se organizuje u Ministarstvu koje je nadležno za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo finansija).

Sredstva Fonda

Član 29

Sredstva Fonda obezbjeđuju se iz:

- 1) budžeta države;
- 2) sredstava dobijenih prodajom trajno oduzete imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću;
- 3) sredstava pribavljenih zaključenjem sporazuma o priznanju krivice;
- 4) uplata nastalih primjenom instituta odloženog krivičnog gonjenja;
- 5) naplaćenih novčanih kazni;
- 6) donacija domaćih i stranih fizičkih i pravnih lica;
- 7) uplata privrednih društava po osnovu ugovora o osiguranju;
- 8) prihoda od igara na sreću.

Iznos, način i dinamika obezbjeđenja sredstava iz stava 1 tač. 2 do 8 ovog člana propisuje Ministarstvo finansija.

Javnost rada Fonda

Član 30

Javnost rada Fonda obezbjeđuje se objavljivanjem izvještaja na mjesečnom nivou.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o sredstvima koja su obezbijeđena u skladu sa članom 29 ovog zakona, odnosno sredstvima koja su isplaćena sa računa Fonda u skladu sa ovim zakonom.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Fonda, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.

V. VRAĆANJE ISPLAĆENOG IZNOSA PRIVREMENOG IZDRŽAVANJA

Pravo na regres

Član 31

Isplatom iznosa privremenog izdržavanja, država stupa u prava djeteta prema dužniku izdržavanja za iznos isplaćen na ime privremenog izdržavanja i kamate na isplaćeni iznos.

Zastupanje

Član 32

U postupku radi ostvarivanja potraživanja iz člana 31 ovog zakona državu zastupa Zaštitnik.

Rješenje o obavezi povraćaja isplaćenog iznosa privremenog izdržavanja

Član 33

Rješenje o obavezi povraćaja isplaćenog iznosa privremenog izdržavanja donosi Fond.

Rješenjem iz stava 1 ovog člana nalaže se dužniku izdržavanja da u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja uplati Fondu iznos koji je isplaćen na ime privremenog izdržavanja sa kamatom na isplaćeni iznos.

Rješenje iz stava 1 ovog člana dostavlja se dužniku izdržavanja.

O žalbi protiv rješenja iz stava 1 ovog člana odlučuje Ministarstvo finansija.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Protiv drugostepenog rješenja može se pokrenuti upravni spor.

Dostava rješenja

Član 34

Ako dužnik izdržavanja ne postupi u skladu sa rješenjem iz člana 33 ovog zakona, Fond je dužan da rješenje sa potvrdom izvršnosti dostavi Zaštitniku radi pokretanja postupka izvršenja.

Rješenje iz stava 1 ovog člana predstavlja izvršnu ispravu u skladu sa Zakonom o izvršenju i obezbjeđenju i isto se ima sprovoditi na svim sredstvima i predmetima izvršenja dužnika izdržavanja.

Smrt dužnika izdržavanja

Član 35

U slučaju smrti dužnika izdržavanja za ispunjenje potraživanja iz člana 33 ovog zakona odgovaraju njegovi nasljednici do visine vrijednosti naslijeđene imovine.

VI. NADZOR

Nadzor

Član 36

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, vrši Ministarstvo.

Nadzor nad zakonitošću rada Fonda vrši Ministarstvo finansija.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora.

Evidencija, vođenje evidencije i čuvanje podataka

Član 37

Evidenciju o svim dužnicima izdržavanja, samohranim roditeljima, izvršnim ispravama kojima je određeno izdržavanje djeteta, sporazumima o vršenju roditeljskog prava zaključenim u skladu sa odredbama zakona koji uređuje porodične odnose, odlukama o privremenom izdržavanju djece i izvršenim isplatama, vodi organ starateljstva

u pisanom i elektronskom obliku, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.

Podaci na osnovu kojih se može otkriti identitet djeteta ne smiju se javno objaviti.

Ministarstvo propisuje sadržaj, način vođenja evidencije i vrijeme čuvanja podataka iz stava 1 ovog člana.

VII. NAKNADA ŠTETE

Odgovornost za štetu

Član 38

Roditelj sa kojim dijete živi ili staralac djeteta dužni su da državi nadoknade štetu u visini isplaćenih iznosa na ime privremenog izdržavanja ako:

1) je privremeno izdržavanje ostvareno na osnovu neistinitih i/ili netačnih podataka za koje su znali ili morali znati da su neistiniti i/ili netačni;

2) u propisanom roku ne prijave promjene koje uzrokuju gubitak prava na privremeno izdržavanje, a znali su ili su morali znati za te promjene;

3) je djetetu isplaćeno privremeno izdržavanje na koje nije imalo pravo prema rješenju ili je privremeno izdržavanje isplaćeno u većem iznosu od iznosa određenog u rješenju o privremenom izdržavanju.

Obaveza naknade štete iz stava 1 tačka 2 ovog člana odnosi se na dužnika izdržavanja.

Potraživanje

Član 39

Pri utvrđivanju prava na naknadu štete primjenjuje se zakon kojim se uređuju obligacioni odnosi, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Tužba

Član 40

Kada se utvrdi da je šteta nastala, organ starateljstva određuje rok u kome je lice odgovorno za štetu iz člana 38 ovog zakona dužno da nadoknadi nastalu štetu.

Ako šteta ne bude nadoknađena u roku iz stava 1 ovog člana, država posredstvom Zaštitnika podnosi tužbu radi naknade štete na osnovu dokumentacije koju dostavlja organ starateljstva.

VIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 41

Novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 1.000 eura kazniće se za prekršaj roditelj sa kojim dijete živi ili staralac, odnosno posebni staralac ako ga dijete ima i dužnik izdržavanja ako u propisanom roku ne prijave svaku promjenu koja utiče na ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje (član 26).

Član 42

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako ne dostavi tražene informacije i isprave u roku iz člana 17 stav 2 ovog zakona (član 17 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 2.000 eura.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43

Sporazum o izdržavanju djeteta koji je zaključen u organu starateljstva do dana stupanja na snagu ovog zakona izjednačen je sa sudskim poravnanjem u svrhu ostvarivanja prava na privremeno izdržavanje u skladu sa članom 2 tačka 2 ovog zakona.

Usklađivanje

Član 44

Ministarstvo finansija će uskladiti akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 45

Ministarstvo će donijeti propise iz člana 11 stav 3 i člana 37 stav 3 ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministarstvo finansija će donijeti propis iz člana 29 stav 2 ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 46

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. novembra 2022. godine.

Broj: 23-3/22-3/4

EPA 438 XXVII

Podgorica, 20. jula 2022. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 27. SAZIVA

